

A Fővárosi Ítéltábla a Bólyai János és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző ügyvéd: dr. Szikinger István) által képviselt felperes neve (tartózkodási helye: felperes tartózkodási helye.) felperesnek - a dr. Varga Róbert jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. március 22. napján meghozott 35.P.22.671/2015/36. számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illeték a Magyar Állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint, a Központi Nyomozó Főügyészség 2007. május 10-én kelt vádiratával (Vádirat I.) vádat emelt felperes és más vádlottak ellen. A Vádirat I. szerint a vádlottak szabadlábra kerülésük után egymással a kapcsolatot felvették és a felperes, mint I. rendű vádlott vezetésével megegyeztek abban, hogy fegyveres, csoportos rablások elkövetésével fognak maguknak pénzt szerezni. A Vádirat I. tárgyát képezte pénzszállító autó megtámadása, melynek során a pénzszállító autó egyik kísérőjére lövéseket adtak le, továbbá az is, hogy a vádlottak egyike az időközben kiérkező rendőrök közé kézigránátot dobott. A vádpontok között szerepelt, hogy a felperes megbízást adott egy személynek, hogy külföldről lőfegyvereket, lőszereket, robbanóanyagot hozzon be Magyarországra, amelyet későbbiek során erőszakos vagyron elleni bűncselekmény elkövetéséhez kívántak felhasználni.

A Fővárosi Főügyészség 2007. november 14-én vádat emelt a felperes és társai ellen (Vádirat II.). A Vádirat II. 2. oldala szerint, a vádlottak más társaikkal együtt ... kivételével laza összetételű bűnözői csoport tagjai voltak, amelyben a csoport tagokat a korábbi elítéléseik eredményeként a büntetés végrehajtási intézetekben együtt eltöltött idő és korábbi bűnös kapcsolataik kötötték össze. A csoport tagjai változó összeállításban rablásokat, újabb bűncselekményeket követtek el, továbbá ilyen jellegű bűncselekmények elkövetését előkészítették, melyek végrehajtását bűncselekményeik

felderítése és elfogásuk akadályozott meg. A vádirat szerint a felperes vádlott társai 2005. február, áprilisában ...i ékszerboltban, egy ...i, illetve egy ...i pénzváltó üzletben követtek el rablást.

A Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség 2010. október 25-én kelt vádiratában (Vádirat III.) vádat emelt felperes, mint I. rendű, valamint további vádlottak ellen. A vádirat szerint a felperes vádlott-társai, a felperes utasítására mellbe lőttek két sértettet. A felperes kérésére továbbá egy rendőrt rábírtak, hogy adjon kölcsön egy rendőrigazolványt, amelyet aztán felperes vett át.

Az alperes 2013. október 14-én feljelentést tett a felperes ellen lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés előkészülete büntett elkövetésének gyanúja miatt. A feljelentésben szerepelt, hogy felperes és társai 2007. év óta állnak vád alatt (többek között) az alábbi bűncselekmények elkövetése miatt: 2004 novemberében a felperes egy korábbi rablás bűncselekmény elkövetése miatt letöltött börtönbüntetését követő néhány héttel később, társaival az illegális pénzváltással foglalkozó ...i házaspár sérelmére követett el emberölést; 2005. január: felperes társai - részben felperes tervei alapján - egy ...i banknál megtámadták egy pénzszállító cég munkatársait, ennek során az egyik őrt hasba, illetve lábon lőtték; 2005 májusában az említett bűnözői csoport tagjai ... és családja sérelmére követtek el rendőri jelleg színlelésével lakásrablást, ahol egy terepjárót is eltulajdonítottak; 2005 májusában az elrabolt terepjáróval követték el az ún. ...i „...” rablást, melynek során egy pénzszállító alkalmazottat lábon lőttek, a kiérkező járőrökre gránátot dobtak; 2005 tavaszán a fentiekben túl rablást követtek el egy ...i pénzváltó, egy ...i pénzváltó, egy ...i telefonüzlet, egy ...i pénzváltó, egy ...i ékszerüzlet sérelmére is. Továbbá a felperes felbujtóként eredeti rendőrigazolvány eltulajdonítására adott ki utasítást, melyet később az előzőekben írt emberölés bűncselekmény elkövetéséhez használtak fel; 2005 nyara: elfogása előtt felperes egy gránátot rendelt azzal a szándékkal, hogy azt az NBSZ egy kirendeltségére dobja.

A felperes a végleges keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a feljelentés 2. oldalán tett valótlan közléseivel megsértette a becsületét, a jóhírnevét. Kérte az alperes kötelezését elégtétel adás keretében bocsánat kérésre, az alperes eltiltását a további jogsértő magatartástól. A bíróság tájékoztassa a felperessel szemben eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróságot arról, hogy a per tárgyává tett okirat 2. oldalán előadottak részben okirat hamisítás eredményei, másrészt hamis vádat, rágalmozást valósítanak meg.

Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000 forint összegű nemvagyonai kártérítés megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy az alperesi jogsértések eredményezték azt, hogy vele szemben a feljelentés alapján indult büntetőeljárásban kényszerintézkedést rendeltek el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a feljelentésben a vádiratok tényleges tartalma alapján tette meg a közléseit. Nincs összefüggés a felperessel szemben elrendelt kényszerintézkedés és a feljelentés tartalma között.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget. A felmerült 60.000 forint eljárási illetékről akként rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében idézte a jogvitára alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdését.

Abból indult ki, hogy a személyiségi jogi perekben is alkalmazni kell a PK 12. számú állásfoglalást, az egységes bírósági joggyakorlatra figyelemmel. Ennek értelmében a sérelmezett közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A feljelentés kifogásolt része alapján az állapítható meg, hogy az alperes a feljelentésében nem azt állította, hogy a felperes állna a bűncselekmények elkövetése miatt vád alatt, hanem a felperes és a társai. Az alperesi állítás az, hogy a felperes és a hozzá köthető személyi kör bizonyos tagjait vádolják a bűnüldöző hatóságok különböző bűncselekmények elkövetésével.

Kiemelte, hogy a Vádirat I. szerint a felperes és vádlott társai szabadlábra kerülésük után a kapcsolatot felvették és megegyeztek abban, hogy fegyveres csoportos rablások elkövetésével fognak maguknak pénzt szerezni. A Vádirat II. szerint is a felperes és vádlott társai laza összetételű bűnözői csoport tagjai voltak. Ezen részletek alapján pedig az a közlés, hogy a felperest a feljelentés a vádiratokban szereplő más személyekkel egy olyan körbe sorolta, amely vonatkozásban felperes és társai megjelöléssel a közöttük fennálló személyi kapcsolatra és összefonódásokra utalt, kellő ténybeli alappal bírt. A kellő ténybeli alap folytán okszerű az is, hogy a felperest a vádiratokban szereplő más személyekkel egy csoportba tartozónak minősítette, a vádiratok tartalmát ezért részben egységesként kezelte, és ezen személyi kör terhére rótt bűncselekményeket a felperes vonatkozásában is közölte.

Indokolása szerint, ezért azt kellett vizsgálnia, hogy a feljelentés megtételének időpontjában ilyen jellegű bűncselekmények elkövetésével vádolták-e a felperest, illetve a vádiratok szerinti módon hozzá köthető személyeket.

Megállapította, hogy a rendőrigazolvánnyal kapcsolatos cselekményt meghaladóan a feljelentés 2. oldal 5. pontjában szereplő cselekménynek az elkövetésével a Vádirat II.-ben nem a felperest vádolták, hanem vádlott társait. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint azonban a fentebb kifejtettek alapján a felperes vádlott társai olyan személyeknek minősülnek a felperes vonatkozásában, amely személyek által állítólagosan elkövetett bűncselekmények megjelölése a feljelentésben a felperes személyére vonatkoztatható, mint azonos személyi körbe tartozó személyre.

Megállapította, hogy a ...i pénzváltó kirablását egyik vádirat sem tartalmazta vádként. Ebben a tekintetben azonban a felperes azon nyilatkozatát vette figyelembe, mely szerint a felperes bizonyította, hogy a bűncselekmény egyik elkövetője ..., aki olyan személynek minősül, akinek a felperes által is beazonosított cselekményének a feltüntetése a feljelentésben az azonos személyi kör folytán nem okszerűtlen. Az, hogy ezzel a bűncselekménnyel senkit nem vádoltak meg, a felperest, illetve a vádiratok alapján hozzá köthető személyi körből, nem teszi a közlést jogsértővé figyelemmel arra, hogy mind felperes, mind a vádiratban szereplő személyeket több, igen súlyos bűncselekmény elkövetésével vádolták a fentiek szerint.

A feljelentés 2. oldal 6. cselekménye körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a gránát megrendelését tartalmazza a Vádirat I. 10-11. oldala. A feljelentésben a vádiraton túlmenően az is szerepel, hogy azzal a szándékkal került megrendelésre a gránát, hogy azt a felperes az NBSZ ...i kirendeltségének épületére dobja. Arra a következtetésre jutott, hogy a felperes, valamint a hozzáköthető személyi kör vonatkozásában a vádiratok olyan jellegű és súlyú bűncselekményeket tartalmaznak, ami alapján a feljelentésnek ezen, vádirattól eltérő része a felperes vonatkozásában jogsértést nem eredményez.

Mindezek alapján a keresetet elutasította. Mivel az alperes jogsértést nem követett el, mellőzte a felperesi bizonyítási indítványok teljesítését.

A perköltségről a Pp. 78. § alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását. Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

Kiemelte, hogy az alperes feljelentésében általa tudottan valótlanul állított és a felperes személyére sértő tényállítások megalapozzák a felperesek személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását a Kúria egyik döntése szerint (BH2015. 6246). Hibásnak tartotta azt az érvelést, hogy

a hivatkozott vádiratok több személyre vonatkoznak, ezért nem szükségszerűen felperesről állítják a valótlan és becsületsértő tényeket. A vádiratban az „és” kötőszó használata konjunktivitást fejez ki. Mivel az azt jelenti, hogy az ott írtak a felperesre is igazak, ezért közömbös, hogy a másokra vonatkozó tartalom igaz volt-e vagy sem. Hangsúlyozta, hogy ha másokkal szemben léteztek a felperes által kifogásolt vádak, akkor nyilvánvalóan ebben a felperes elleni feljelentésben semmi keresnivalójuk nem volt, az alperes a per tárgyát képező feljelentését kifejezetten és kizárólag a felperessel szemben tette meg, a dokumentumban értelemszerűen a rá nézve irányadó körülményekkel kellett foglalkozni. Nincs szó zárt társaságról, bűnözői csoportról, a csoport tagjai egymást is vádolták különböző cselekmények elkövetésével.

Csak arra a következtetésre lehet jutni a feljelentés összefüggései alapján, hogy az alperes a felperesre vonatkozó, annak becsületét és jóhírnevét sértő kijelentéseket tett. Utalt arra, hogy az alperesnek semmiféle eljárási jogosultsága, hatásköre nem volt a feljelentés alapját képező információk gyűjtésére, ami esetlegesen egy új eljárásban vizsgálható. Hivatkozott arra is, hogy a feljelentés tárgyává tett cselekmény kapcsán az alperes nem rendelkezett titkos nyomozáshoz szükséges felhatalmazással, ezen jogtalan feljelentés miatt rendelték el az előzetes letartóztatását, és más szervek határozataiban is megjelentek a valótlan tartalmú feljelentés közlései.

Az ítélet hatályon kívül helyezését azért indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság minden bizonyítási indítványát elutasította, holott a tanúként meghallgatni javasolt személyek, elsősorban az alperes részéről eljáró személy, érdemben tudtak volna nyilatkozni azon körülményekről is, amelyeket a törvényszék spekulatív módon állapított meg. Emellett a kár bizonyítására is lehetőséget kell biztosítani tanúk meghallgatásával.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást kellően feltárta és abból helyes következtetést vont le. Kiemelte, hogy a feljelentés a korábbi vádiratokból tartalmaz összefoglaló adatokat. Helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság azt, miszerint a felperesre és vádlott-társakra vonatkozó mondat nem konkretizálja, hogy minden felsorolt esetben vád alatt állt volna a felperes. Fenntartotta a feljelentést alátámasztó vádiratokra vonatkozó előadásait, kiemelve a bűnözői csoportra vonatkozó részeket. Álláspontja szerint a felperes a nem vagyoni hátrányt sem tudta bizonyítani, utalt arra is, hogy a löfegyverrel vagy lőszerral való visszaélés előkészülete bűncselekmény elkövetése miatt tett feljelentéskor - és azt megelőzően 2012 februárja óta - a felperes házi őrizet alatt állt. A titkos információ-gyűjtéssel kapcsolatos hivatkozás nem képezheti a jóhírnév megsértése miatti per tárgyát.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, azzal a kiegészítéssel, hogy a feljelentés részét képezte a gránát megrendelésére vonatkozó cselekmény, valamint annak felhasználási célja is. A feljelentés és a vádiratok összevetésével a jóhírnév sértés miatt előterjesztett felperesi kereset elbírálható volt, ezért az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt a további bizonyítás lefolytatásának mellőzésével, az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján sem volt indok.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, a fellebbezésre is tekintettel az indokok alábbi pontosítása és kiegészítése mellett.

A másodfokú bíróság előjáróban rögzíti, hogy a kereset alapján a jelen per és a fellebbezés tárgyát az a felperesi kereseti tényelőadás képezte, hogy az alperes olyan bűncselekmények kapcsán állította a terhére a feljelentésében valótlanul és rá nézve sértő módon, hogy vád alatt áll, amelyekkel nem

vádolták, hanem mást vádoltak, illetve egyáltalán nem vádoltak senkit, ezzel pedig az alperes a jóhírnevét megsértette. A per tárgyát nem képezte személyes szabadsághoz való jog megsértésének megállapítása, illetve annak állítása, hogy a titkos információ-gyűjtés eredménye lenne a vádirattól eltérő cselekmények feltüntetése, ezért a nyomozás törvényessége az érvényesített személyiségi jog és a kereseti tényelőadások alapján nem volt vizsgálható.

Az elsőfokú bíróság helyesen vetette össze a vádiratokat és a feljelentésben foglaltakat, helytállóan rögzítette azt, hogy a feljelentésben szereplő cselekményeknek mely vádirati pontok feleltethetők meg, a másodfokú bíróság ebben a körben az elsőfokú bíróság által megállapítottakra, azok megismétlése nélkül visszautal. Az összevetés eredményeiből levont következtetésekkel a másodfokú bíróság részben értett egyet, az alábbiakra figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a személyiségi jogsértésekre is irányadó a PK 12. számú állásfoglalás megfelelően alkalmazandó. A közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni, a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a perbeli sérelmezett közlés kizárólag két büntetőeljárásban érdekelt szervezet közötti kommunikáció részeként, egy hatóság által a nyomozó hatóságnak intézett feljelentés kontextusában jelent meg, nem pedig a sajtóban. Nem az átlagolvasó értelmezésének, hanem annak van ezért jelentősége, hogy a közlés címzettje, a nyomozóhatóság a feljelentés kifogásolt tartalmát miként értelmezi, ez milyen következménnyel jár, a felperesről kialakult képet ez miként befolyásolhatja a hatóság előtt.

A felperes által kifogásolt, és a perben vizsgált részletek - a felperes által hivatkozott jogesettel szemben - nem a feljelentés tárgyát képező bűncselekmény elkövetési magatartását, illetve annak leírását tartalmazták. A feljelentés részét képezte ugyanakkor a korábban indult, vádemelési szakot elért eljárások bemutatása, valamint a bűnözői csoportra vonatkozó információk közzétevése. Önmagában nem valótlan az, hogy a felperest a vádiratok szerint bűnözői csoport részeként mutatja be a feljelentés, mivel ezt a vádiratok alátámasztották, és ezért a csoport tagjainak más cselekményeinek feltüntetése sem okszerűtlen. Ugyanakkor a perbeli esetben a felperes arra helyesen hivatkozott, hogy a feljelentés megfogalmazása azt az értelmet közvetíti a feljelentést vizsgáló nyomozóhatóság felé, mintha a felperes valamennyi ott felsorolt bűncselekmény vádlottja lenne, nem teszi egyértelművé, hogy a csoport mely cselekményéhez a felperes a vád szerint milyen módon kapcsolódik. A felperes és társai megjelölése után egyes cselekményeknél feltüntette az alperes a felperes cselekvőségét, mások esetében csak többes szám harmadik személyben utal a feljelentés az elkövetőkre, ami úgy is értelmezhető, hogy ezekben az ügyekben a vádlott-társakon kívül a felperes is érintett.

Az elsőfokú bíróság következtetésével szemben ezért az volt megállapítható, hogy az ötödik francia bekezdésben szereplő rablások miatti vádemelésre vonatkozó kifogásolt közlések felperes tekintetében tévesek, pontatlanok, ezáltal valótlanként voltak. Az egyéb kifogásolt részek kapcsán az elsőfokú bíróság helytálló következtetéseket vont le, ebben a körben a másodfokú bíróság visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokaira.

A Ptk. 78. § (1), (2) bekezdésének alkalmazásához szükséges sértő jelleg értékelésénél jelentősége volt azonban annak, hogy a közlések büntetőeljárásban érdekelt szervek kommunikációjának részeként jelentek meg, azok a nyilvánosság előtt zárt eljárás során szükséges vizsgálat, ellenőrzés tárgyát képezték. Nem a kifogásolt cselekmények miatt tette továbbá az alperes a feljelentését. Számos más rablási, illetve olyan, a kifogásolt cselekményeknél sokkal súlyosabb cselekmények, elkövetési körülmények (pl. emberölés, emberölési kísérletek, rablás során gránát dobás járőrökre)

mellett szerepeltek, amelyek tekintetében a vádiratoknak megfelelő volt a feljelentés. Ezek mellett a vádirattal nem érintett rablási cselekmények időpontja, mennyisége, súlya, jellege nem hordozott olyan többlettartalmat, amely a felperes megítélése szempontjából bármilyen jelentőséggel, ezáltal felperesre sértő tartalommal bírhatna, kifejezetten a hatóság előtt. Fentiekre tekintettel a felperes jóhírnevének, becsületének megsértésére - a hatóságok közötti zárt kommunikációban sértő tartalom hiányában - ezek a kifogásolt részletek, pontatlanságok nem voltak alkalmasak.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes keresetét, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezért a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely az alperes javára az ügy jogkérdésként való megítélésére figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, (6) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 25.000 forint összegben áfa nélkül megállapított jogtanácsosi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott a felperes személyes költségmentességére tekintettel.

Budapest, 2017. szeptember 15.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró